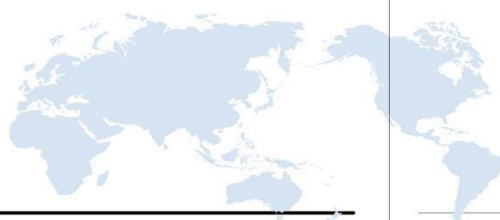
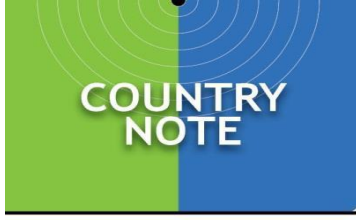

Beceriler Önemlidir: Yetişkin Becerileri Araştırmasının Kapsamlı Sonuçları

Türkiye Ülke Notu

Bu çevirinin kalitesi ve orijinal metin diline uygunluğu yalnızca çevirmen(ler)in sorumluluğundadır. Çeviri ve orijinal metin arasındaki herhangi bir uyumsuzluk durumunda yalnızca orijinal metin geçerli olacaktır.

SKILLS MATTER: FURTHER RESULTS FROM THE SURVEY OF ADULT SKILLS

BECERİLER ÖNEMLİDİR: YETİŞKİN BECERİLERİ ARAŞTIRMASININ KAPSAMLI SONUÇLARI

TÜRKİYE: ÖNEMLİ BULGULAR

- Türkiye'deki yetişkinler, Yetişkin Becerileri Araştırmasına katılan diğer OECD ülkeleri ile kıyaslandığında değerlendirme yapılan her üç alanda da (sözel beceriler, sayısal beceriler ve teknoloji zengin ortamda problem çözme becerileri) ortalamanın altında performans göstermişlerdir.
- Türkiye'deki 16-24 yaş grubu ortalaması ile OECD 16-24 yaş grubu ortalaması arasındaki sözel yeterlilik farkları diğer yaş gruplarına nazaran daha düşüktür.
- Türkiye'de eğitim düzeyi ile yeterlilikler arasındaki ilişki diğer katılımcı ülkelere nazaran oldukça düşük görünmektedir.
- Türkiye, katılımcı ülkeler arasında özellikle ileri yaştaki yetişkinlerde olmak üzere bilgi işleme becerilerinde cinsiyete dayalı farklılıkların en yüksek olduğu ülkelerden biridir.
- Türkiye'de yüksek beceri yeterlilikleri ve eğitim düzeyinin iş gücüne katılım durumu ile bağlantısı bulunmamaktadır. Ancak OECD ülkeleri arasında niteliklerin ücret getirilerinin en yüksek olduğu ülkelerden biri de Türkiye'dir.
- Bilgi işleme becerileri ile başkalarına karşı güven, kişinin siyasi süreçlerde etkin olduğuna dair inancı, sağlık gibi bazı sosyal sonuçlar arasındaki ilişki Türkiye'de diğer ülkelere nazaran oldukça zayıftır.

Yetişkin Becerileri Araştırması

OECD tarafından yürütülen Uluslararası Yetişkin Becerilerinin Ölçülmesi Programı'nın (PIAAC) bir ürünü olan Yetişkin Becerileri Araştırması, 3 temel bilgi işleme becerileri alanında yetişkinliklerin yeterliliklerine dair bir resim sunmaktadır.

Sözel beceriler: yazılı metinleri anlama ve bu metinlere gereğine uygun bir şekilde cevap verme yeteneği

Sayısal Beceriler: Sayısal ve matematiksel kavramları kullanma yeteneği

Teknoloji Zengin Ortamda Problem Çözme Becerileri: Dijital ortamlarda bulunan, dönüştürülmüş ve iletilmiş bilgiye erişim, bilgiyi yorumlama ve analiz etme kapasitesidir.

Yeterlilikler belirli düzeylere bölünerek 500 puan ölçeğinde tanımlanmıştır. Her düzey kişinin belirli bir puan düzeyinde ne yapabildiğini özetlemektedir. Sözel ve sayısal yeterlilikler için 6 düzey belirlenmiştir. (Düzen 1 den Düzen 5'e, 5 düzen ve ek olarak Düzen 1 altı). Teknoloji zengin ortamlarda problem çözme becerileri için ise 4 düzen tanımlanmıştır.(Düzen 1'den Düzen 3'e, 3 düzen ve ek olarak Düzen 1 altı)

Araştırma ayrıca cevaplayıcıların günlük hayatlarında ve iş yerlerinde becerilerini kullanımı, eğitimleri, dilsel ve sosyal geçmişleri, emek piyasasında yetişkin eğitim ve yetiştirme programlarına katılımları ve refahlarının diğer yönlerine ilişkin geniş çapta bir bilgi sağlamaktadır.

Yetişkin Becerileri Araştırması Türkiye'de 1 Nisan 2014 ile 31 Mart 2015 tarihleri arasında uygulanmış 16-65 yaş aralığındaki 5227 yetişkin araştırmaya katılmıştır.

İsrail'e ilişkin istatistiksel veriler ilgili İsrail otoriteleri tarafından sağlanmıştır ve onların sorumluluğu altındadır. Bu verilerin OECD tarafından kullanılması, Golan Tepeleri'nin, Doğu Kudüs'ün ve Batı Şeria'daki İsrail yerleşimlerinin uluslararası hukuk kuralları altındaki statüsüne halel getirmez.

Yetişkin Becerileri Araştırmasına katılan diğer OECD ülkeleri ile kıyaslandığında Türkiye'deki yetişkinler değerlendirme yapılan her üç alanda da (sözel beceriler, sayısal beceriler ve teknoloji zengin ortamda problem çözme becerileri) ortalamanın altında performans göstermişlerdir.

Türkiye'deki yetişkinler sözel becerilerde 227 puan ile OECD ortalaması olan 268 puanın oldukça altında performans göstermişlerdir. Türkiye araştırmaya katılan ülkeler ve ekonomiler arasında sözel becerilerde sondan üçüncü sırada yer almıştır. Yalnızca Şili (220 puan) ve Cakarta (Endonezya) (200 puan) sözel yeterliliklerde Türkiye'nin altında performans göstermiştir.

Türkiye'deki yetişkinlerin sayısal yeterliliklerdeki ortalama puanı 263 olan OECD ortalamasının oldukça altında 219 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye araştırmaya katılan ülkeler ve ekonomiler arasında sayısal becerilerde sondan üçüncü sırada yer almıştır. Yalnızca Cakarta (Endonezya) (210 puan) ve Şili (206 puan) sayısal yeterliliklerde Türkiye'nin altında performans göstermiştir.

Türkiye'deki ortalama sözel ve sayısal yeterlilik puanları uluslararası ortalamadan 40 puan civarında daha düşüktür. (1 standart sapma civarında) Bu durum; Türkiye'deki yetişkinlerin Düzey 1'in üst ucunda ve Düzey 2' nin alt ucunda olan ortalama sözel ve sayısal yeterliliklerinin, Düzey 2' nin üst ucunda yer alan uluslararası ortalamanın yaklaşık 1 yeterlilik düzeyi altında olduğu anlamına gelmektedir. Sözel ve sayısal becerilerde ortalamanın altındaki yeterlilikler Türkiye'deki yetişkinlerin görece düşük olan eğitim düzeylerini yansıtmaktadır. 55-65 yaş grubundaki yetişkinlerin yaklaşık %80'i ve 25-34 yaş grubundaki yetişkinlerin %50'den fazlası lise mezuniyetini tamamlamamıştır.

Ek olarak, yetişkinlerin çoğunluğu teknoloji zengin ortamda problem çözme becerilerinde yeterlilik gösterememişler veya sadece temel yeterlilikleri gösterebilmişlerdir. Türkiye'deki yetişkinlerin sadece %8 'i bu alanda en yüksek 2 düzeyde yeterlilik göstermiştir. Yetişkinlerin yaklaşık % 40'ının hiçbir bilgisayar deneyimi olmadığını bildirdiği veya BİT (Bilgi ve İletişim Teknolojileri) temel testinde başarısız olduğu göz önüne alındığında yetişkinlerin büyük bir kısmındaki temel BİT becerileri yoksunluğu bu alandaki zayıf performansın başlıca nedeni olabilir.

Türkiye'deki yetişkinlerin büyük bir kısmının sözel, sayısal ve teknoloji zengin ortamda problem çözme becerileri zayıftır.

Sözel becerilerde sadece Düzey 1 veya altında performans gösteren yetişkinlerin oranı %45,7 gibi fazlayken (OECD ortalaması olan % 18, 9'un oldukça üstünde bir oran) sayısal becerilerde %50,2 olan Düzey 1 veya altında performans gösteren yetişkinlerin oranı da fazladır (OECD ortalaması olan %22,7'nin üstünde). Sözel yeterliliklerin 1. düzeyindeki yetişkinler aşına oldukları konularda kısa metinler okuyabilir ve soruda veya yönergede yer alan bilgiyle birebir aynı olan tek bir bilgiyi bu metinlerde bulabilirler. Sayısal yeterliliklerin 1. düzeyindeki yetişkinler yaygın kullanılan somut bağlamlarda temel matematiksel işlemleri gerçekleştirebilirler. Örneğin sayma, sıralama, temel aritmetik işlemleri yapma, basit yüzdelere anlama gibi tek aşamalı işlemleri gerçekleştirebilirler.

Türkiye'deki yetişkinlerin %38'i (tüm katılımcı ülke/ekonomilerdeki ortalama %14,7) daha önce bilgisayar deneyimi olmadığını bildirmiş veya temel bilgisayar becerilerinden yoksunken, yetişkinlerin %34,6'sı teknoloji zengin ortamda problem çözme becerilerinde Düzey 1 veya altında yeterlilik göstermiştir. Bu oran OECD ortalamasının (%42,9) biraz altındadır fakat Türkiye'deki oldukça önemli sayıda yetişkin bilgisayar tabanlı değerlendirmeye katılamamış veya bilgisayar tabanlı değerlendirmeyi tercih etmemiştir (%17,7). Bilgisayar tabanlı değerlendirmeyi tercih etmeyenlerde OECD ortalaması %9,9'dur. Bu durum benzer yeterliliklere sahip yetişkinlerin olduğu diğer OECD ülkelerine nazaran Türkiye'de BİT becerileri sınırlı olan daha az sayıda yetişkinin bilgisayar tabanlı değerlendirmeye katıldığı anlamına gelmektedir. Düzey 1'deki yetişkinler e-posta yazılımı veya bir internet tarayıcısı gibi yaygın olarak bilinen ve aşına olunan teknoloji uygulamalarını kullanabilirler. Bu düzey problemleri çözmek için basit akıl yürütmeyi ve az sayıda aşamayı içerir, bu düzeyde az gezinim gerekmekte veya hiç gerekmemektedir.

OECD tarafından yayınlanan (2016) "Skills Matter: Further Results from the Survey of Adult Skills, Country Note Turkey" dokümanının gayri resmi çevirisidir. Kopyalanamaz ya da ticari amaçlar için kullanılamaz.

Türkiye’deki yetişkinlerin küçük bir kısmı sözel, sayısal ve problem çözme becerilerinde yüksek yeterlilik göstermektedir.

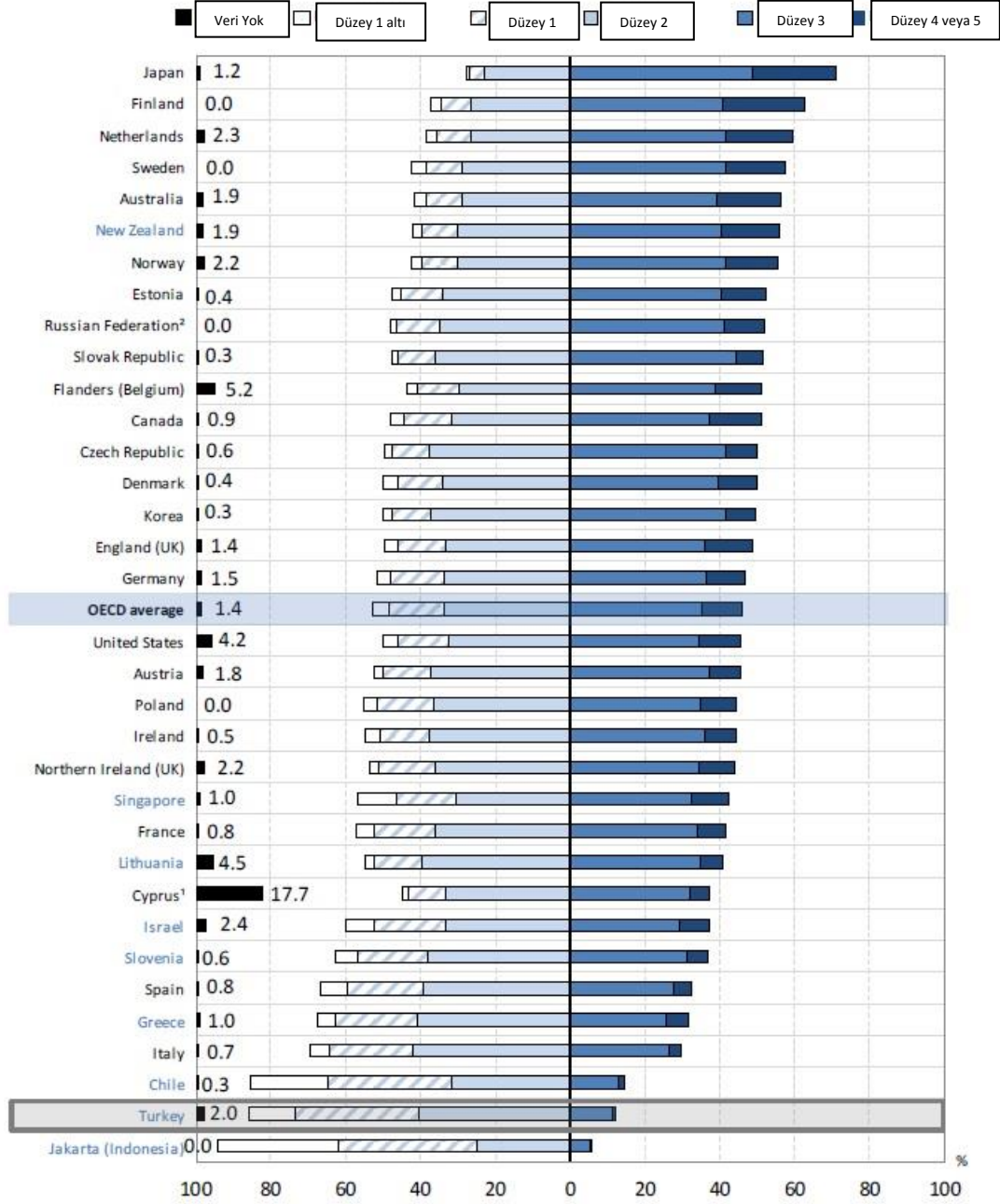
Yetişkinlerin sadece %0,5 civarındaki kısmı sözel becerilerde en yüksek iki düzeyde (Düzy 4 veya 5) yeterlik göstermişlerdir. Bu oran %10,6 olan OECD ortalamasının oldukça altındadır. Düzy 4’teki yetişkinler koşullu ve/veya çelişen bilgiler içeren karışık veya uzun metinlerdeki bilgileri birleştirebilir, yorumlayabilir ve sentezleyebilirler (Her düzeydeki yetişkinin neleri yapabildiğine dair ayrıntılı bilgi için lütfen bu dokümanın sonundaki tabloya bakınız). **Yetişkinlerin yaklaşık %11,5’lik kısmı sözel becerilerde Düzy 3 seviyesinde yeterlilik gösterirken bu oran %35,4 olan OECD ortalamasının oldukça altında kalmıştır.** Bu düzeydeki yetişkinler ağır ve uzun metinleri anlayabilir ve bu metinlere karşılık verebilirler. Bir veya birden fazla bilgiyi tanımlayabilir, yorumlayabilir veya değerlendirebilir ve metin yapılarını ve edebi ifadeleri kullanan çıkarımlar yapabilirler.

Türkiye’deki yetişkinlerin %1,5’luk kısmı sayısal becerilerde Düzy 4 veya 5 seviyesinde yeterlilik göstermiştir. Bu oran %11,2 olan OECD ortalamasının oldukça altındadır. Düzy 4’teki yetişkinler geniş bir yelpazede yer alan ve karmaşık, soyut veya aşına olunmayan bağlamlar içinde bulunan matematiksel bilgileri anlarlar. **Sayısal becerilerde yaklaşık her 10 yetişkinden birisi (%13) Düzy 3 seviyesinde yeterlilik göstermiştir.** Bu oran %31,8 olan OECD ortalamasının oldukça altındadır. Bu düzeydeki yetişkinlerin sayı ve boyut algıları iyidir; sözel veya sayısal biçimde ifade edilen matematiksel ilişkileri, örüntü ve oranları tanıyabilirler ve bunlarla çalışabilirler; metinler, tablolar ve grafiklerdeki verileri ve istatistikleri yorumlayabilirler ve bunlara ilişkin temel analizleri gerçekleştirebilirler.

Yetişkinlerin %0,9 ‘u teknoloji zengin ortamda problem çözme becerilerindeki en yüksek düzey olan Düzy 3 seviyesindedir. Bu oran %5,4 olan OECD ortalamasının oldukça altındadır. Düzy 3 seviyesindeki yetişkinler çok sayıda uygulamayı, pek çok aşamayı ve özgün bir ortamda özel amaçlı komutların keşfini ve kullanımını içeren görevleri tamamlayabilirler. **Türkiye’deki yetişkinlerin %6,9’u problem çözmede Düzy 2 seviyesinde yeterlilik göstermiştir.** Düzy 2 seviyesinde yeterlilik gösterenlerin OECD ortalaması %25,7’dir. Düzy 2 seviyesindeki yetişkinler bir çözüm bulmak için az sayıda bilgisayar uygulamaları içeren birkaç aşama ve işlem gerektiren problemleri tamamlayabilirler.

Şekil 1 Yetişkinlerde sözel becerilerde yeterlilik

Yetişkin nüfusun sözel yeterlilik düzeylerine göre dağılımı

Not: Veri yok kategorisine giren yetişkinlerden dil zorluğu, öğrenme güçlüğü veya zihinsel engellilik nedenleriyle yeterlilik puanı verilebilecek yeterli bilgi elde edilememiştir (Okur-yazarlıkla bağlantılı cevapsızlık olarak atıf verilmiştir).

DİPNOT

1. Türkiye'nin şerhi: Bu dokümanda "Kıbrıs" ile ilişkin bilgiler Ada'nın güney kısmına ilişkindir. Ada'da hem Türk hem de Rum halkını temsil eden tek otorite yoktur. Türkiye, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni (KKTC) tanımaktadır. Birleşmiş Milletler bağlamında kalıcı ve adil çözüm sağlanıncaya kadar, Türkiye "Kıbrıs sorunu"na ilişkin tutumunu muhafaza edecektir.

OECD üyesi tüm Avrupa Birliği Üye Devletleri ve Avrupa Birliği'nin şerhi: Kıbrıs Cumhuriyeti, Türkiye hariç olmak üzere tüm Birleşmiş Milletler üyesi devletler tarafından tanınmaktadır. Bu dokümandaki bilgiler, Kıbrıs Cumhuriyeti Hükümeti'nin fiili kontrolü altındaki alana ilişkindir.

2. Rusya Federasyonu örneklerinin Moskova belediye alanı nüfusunu içermemektedir.

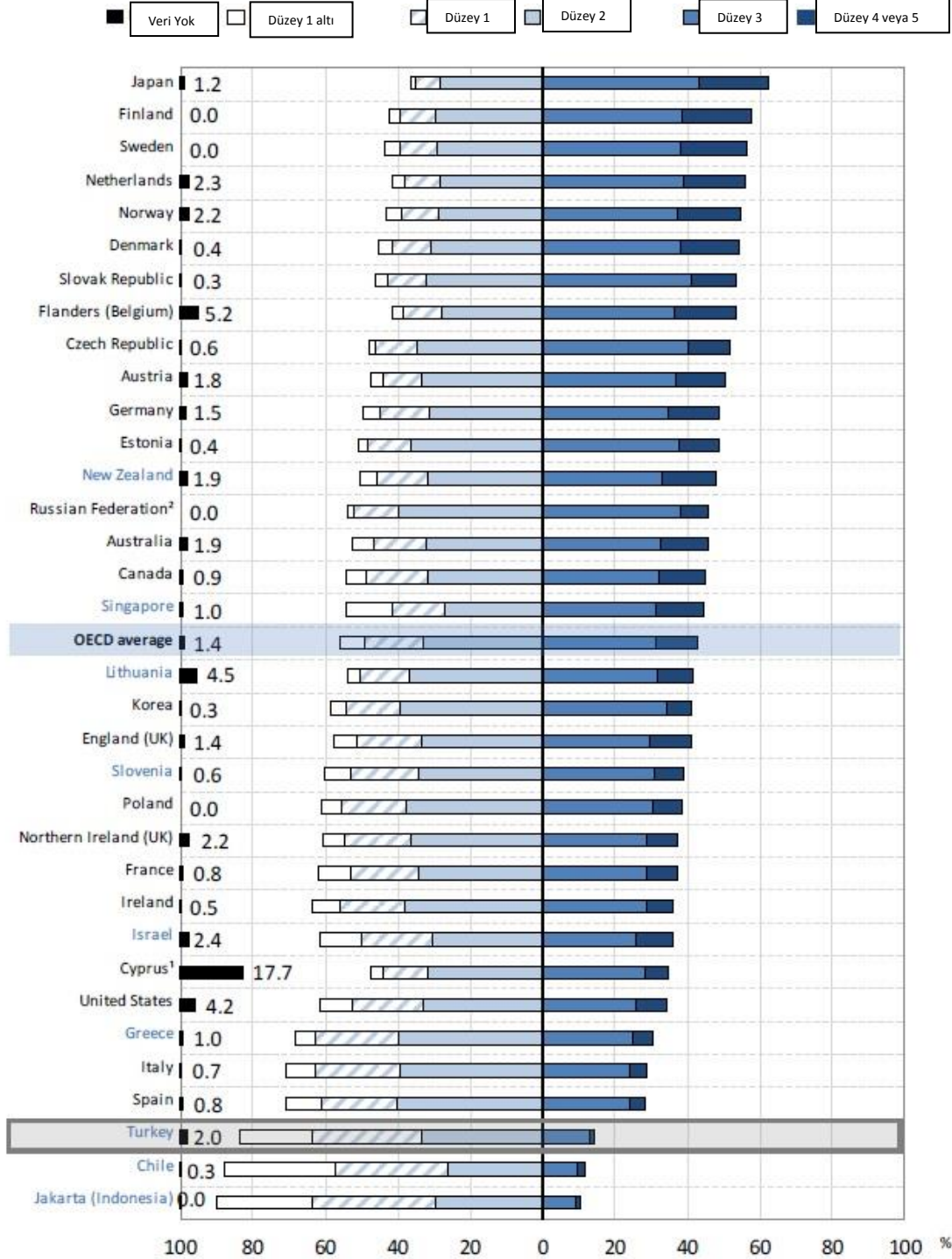
Ülkeler ve ekonomiler, 3. Düzey ile 4 veya 5. Düzeylere ait yetişkin puanlarının birleştirilmiş yüzdelere göre büyüktür küçüğe sıralanmıştır.

Kaynak: Yetişkin Becerileri Anketi (PIAAC) (2012, 2015), Tablo A2.1

(<http://dx.doi.org/10.1787/888933366458>)

Şekil 2 Yetişkinlerde sayısal becerilerde yeterlilik

16-65 yaş aralığındaki nüfusun sayısal yeterlilik düzeylerine göre dağılımı

Not: Veri yok kategorisine giren yetişkinlerden dil zorluğu, öğrenme güçlüğü veya zihinsel engellilik nedenleriyle yeterlilik puanı verilebilecek yeterli bilgi elde edilememiştir. (Okur-yazarlıkla bağlantılı cevapsızlık olarak atıf verilmiştir).

DİPNOT

1. Bkz. Tablo-1 altında 1. Not.

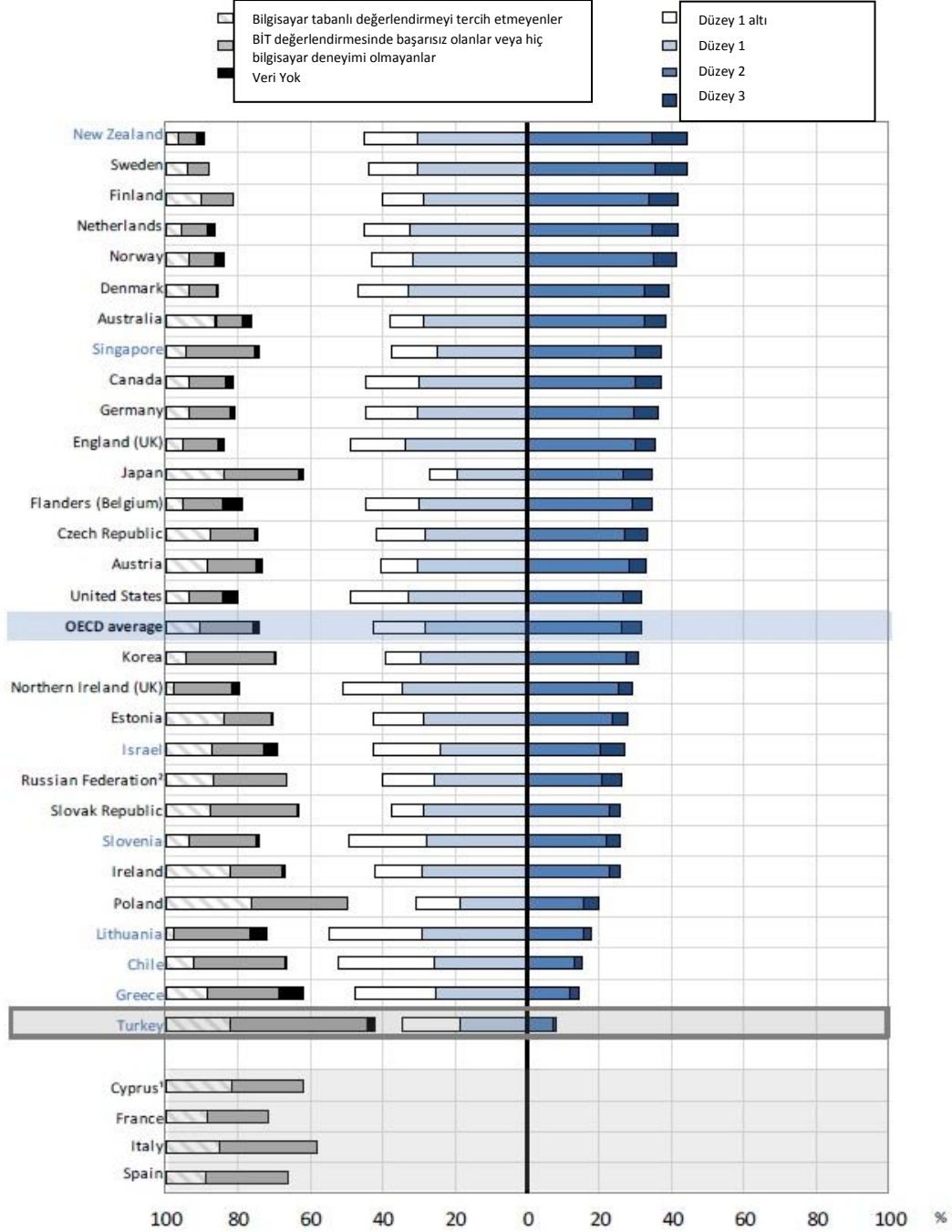
2. Rusya Federasyonu örnekleminin Moskova belediye alanı nüfusunu içermemektedir.

Ülkeler ve ekonomiler 3. Düzey ile 4 veya 5. Düzeylere ait yetişkin puanlarının birleştirilmiş yüzdelere göre büyüten küçüğe sıralanmıştır.

Kaynak: Yetişkin Becerileri Anketi (PIAAC) (2012, 2015), Tablo A2.4 (<http://dx.doi.org/10.1787/888933366458>)

Şekil 3 Yetişkinlerde teknoloji zengin ortamlarda problem çözme yeterliliği

16-65 yaş aralığındaki nüfusun teknoloji zengin ortamda problem çözme yeterlilik düzeylerine göre dağılımı

Notlar: Veri yok kategorisine giren yetişkinlerden dil zorluğu, öğrenme güçlüğü veya zihinsel engellilik nedenleriyle yeterlilik puanı verilebilecek yeterli bilgi elde edilememiştir. (Okur-yazarlıkla bağlantılı cevapsızlık olarak atıf verilmiştir). Veri yok kategorisi ayrıca, anket için kullanılan bilgisayardaki teknik sorunlar nedeniyle, teknoloji zengin ortamda problem çözme değerlendirmesini tamamlayamayan yetişkinleri de içermektedir. GKRY¹, Fransa, Jakarta (Endonezya) ve İspanya teknoloji zengin ortamda problem çözme değerlendirmesine katılmamıştır. Jakarta (Endonezya)'da söz konusu değerlendirme yalnızca basılı formatta gerçekleştirildiğinden bu ülkeye ait sonuçlara yer verilmemiştir.

DİPNOT

1. Bkz. Tablo-1 altında 1. Not.

2. Rusya Federasyonu örnekleminin Moskova belediye alanı nüfusunu içermemektedir.

Ülkeler ve ekonomiler, 2. ve 3. Düzeylere ait yetişkin puanlarının birleştirilmiş yüzdelere göre büyükten küçüğe sıralanmıştır.

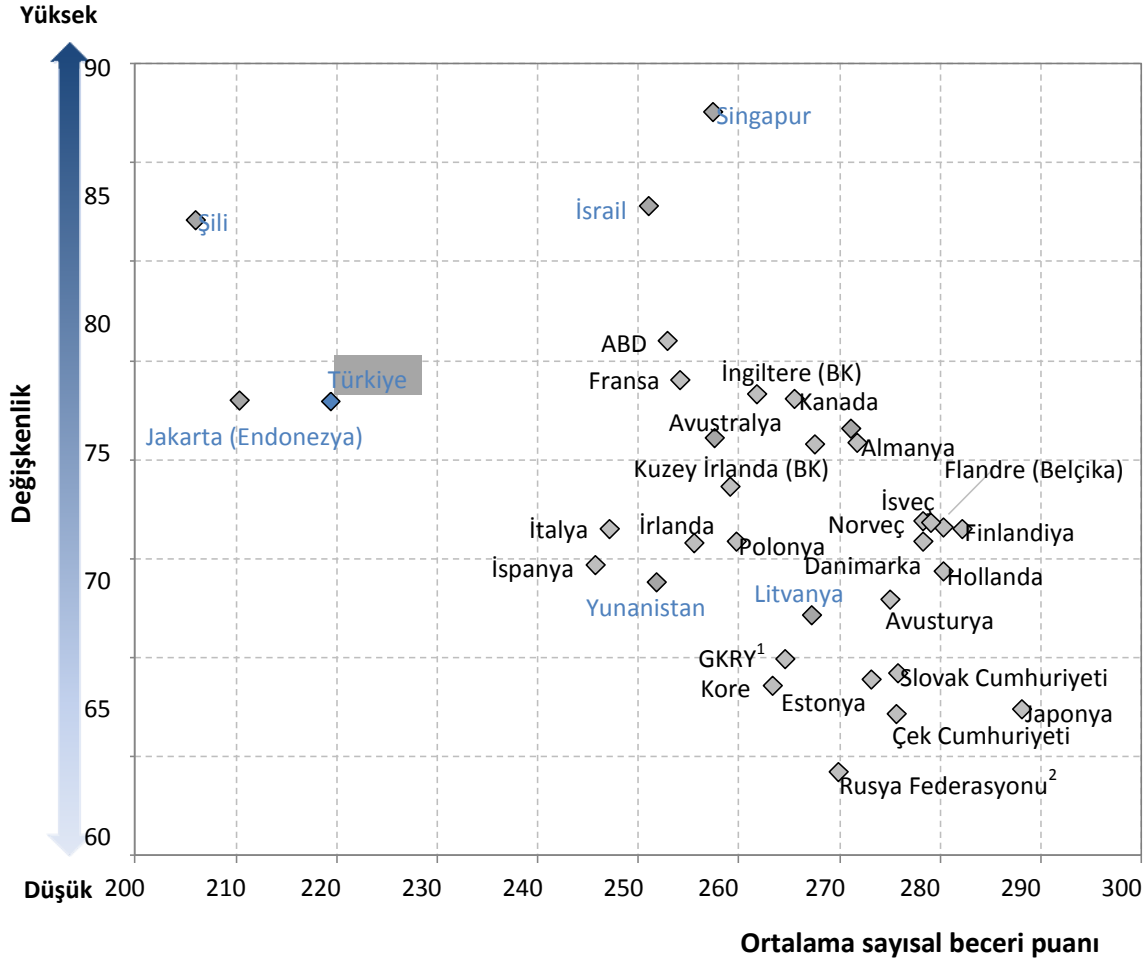
Kaynak: Yetişkin Becerileri Anketi (PIAAC) (2012, 2015), Tablo A2.6 (<http://dx.doi.org/10.1787/888933366458>)

Sözel becerilerde ortalama yeterliliği düşük olan diğer ülkelerle kıyaslandığında Türkiye'deki bireysel sözel beceri sonuçlarında daha az değişkenlik bulunmaktadır.

Türkiye'de yetişkinlerin sözel beceriler alanındaki sonuçlarındaki değişkenlik, diğer OECD ülkelerindeki ortalamalara yakındır. Türkiye'de diğer katılımcıların %25'inden daha iyi sonuçlar elde eden yetişkinler ile %75'inden daha iyi sonuçlar elde eden yetişkinler arasındaki fark 58.2 puan olmaktadır. Bu konudaki OECD ortalaması 61.7 puan olarak hesaplanmıştır. Türkiye'de yetişkinlerin sözel ve sayısal beceriler yeterliliğinde, nispeten düşük ortalama yeterliliğe sahip Şili, İsrail, Jakarta (Endonezya) ve İspanya gibi ülkelere kıyasla daha az değişkenlik bulunmaktadır.

Bireysel sayısal beceri puanlarındaki değişkenlik seviyesi OECD ortalamasından yüksektir. Diğer katılımcıların %25'inden daha iyi sonuçlar elde eden yetişkinler ile %75'inden daha iyi sonuçlar elde eden yetişkinler arasındaki fark 72.9 puan olmaktadır. Bu konudaki OECD ortalaması 67.7 puan olarak hesaplanmıştır.

Şekil 4: Sayısal beceri puanlarının ortalaması ve dağılımı
Ortalama sayısal beceri yeterliliği puanları ve değişkenlik arasındaki ilişki

Not: Kullanılan değişkenlik ölçütü çeyrekler arası açıklıktır. (Üçüncü çeyrek eksi ilk çeyrek)

1. Şekil 1 altındaki Not 1'e bakınız.

2. Rusya Federasyonu'nun örneklemini Moskova Belediyesi alanında yaşayan nüfusu içermemektedir.

Kaynak: Yetişkin Becerileri Araştırması (PIAAC) (2012, 2015), Tablo A2.5 (<http://dx.doi.org/10.1787/888933366458>).

Türkiye’de erkekler kadınlardan değerlendirilen her üç alanda da daha yeterli gözükmemektedir – ve cinsiyetler arasındaki bu fark, katılım sağlayan tüm ülke ve ekonomiler arasında en yüksek seviyededir.

Katılım sağlayan OECD ülkeleri arasında, kadın ve erkekler sözel beceriler alanında eşit performans gösterirken sayısal becerilerde erkeklerin daha yetkin olduğu gözlemlenmektedir. Türkiye’de iki alanda da erkekler kadınlardan daha iyi performans göstermiştir. Cinsiyetler arası fark sözel becerilerde 11 puan olurken Türkiye bu farkın 7 puandan yüksek olduğu Şili, Jakarta (Endonezya) ve Singapur gibi birkaç ülkeden/ekonomiden biri olmuştur. Sayısal becerilerde cinsiyetler arası fark 27 puana ulaşırken Türkiye katılım sağlayan ülkeler/ekonomiler arasında en büyük farka sahiptir. OECD içerisinde ortalama fark 12 puan kalmaktadır.

Kadınların göze çarpan düşük performansı, cinsiyete dayalı farklılığın özellikle Türkiye’de gözlemlendiğini gözler önüne sermektedir. Türkiye’deki ve OECD ülkelerindeki erkeklerin ortalama sayısal beceri sonuçları arasındaki fark 37 puandır. Kadınlar için bu fark 51 puana çıkmaktadır.

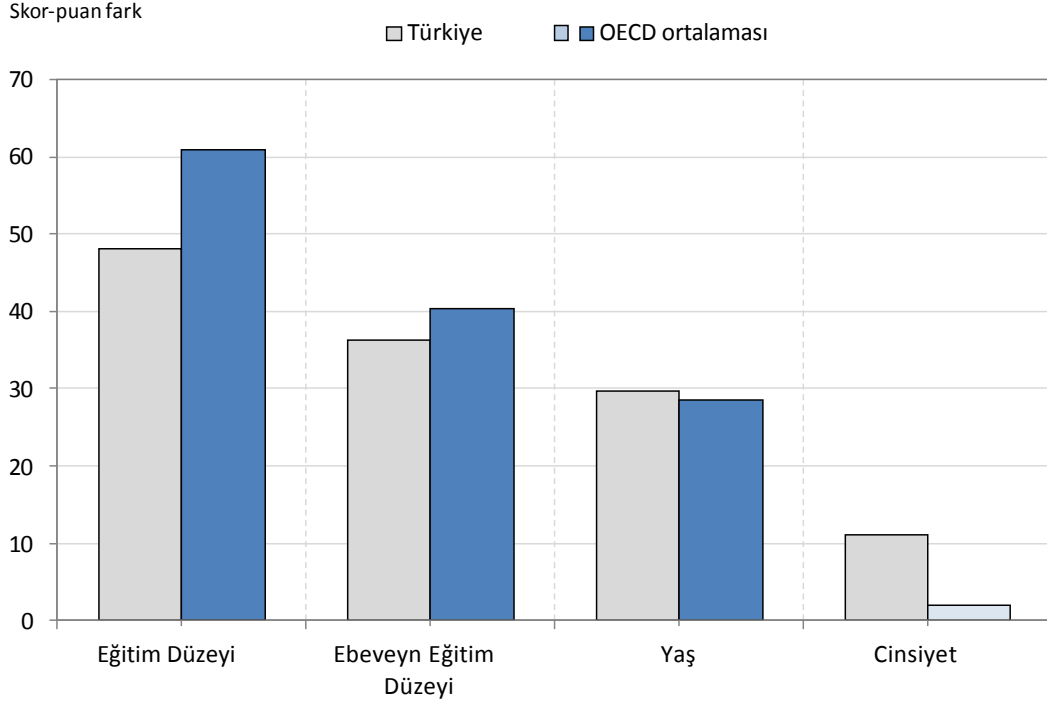
Türkiye’de kadınların %47’si ve erkeklerin %29’u bilgisayarlarla herhangi bir tecrübeleri olmadığını ifade etmiş veya BİT temel testinde başarısız olmuştur. OECD ülkelerinde bu oran ortalama olarak kadınlarda %15 ve erkeklerde %14’tür.

Türkiye’de sözel, sayısal ve teknoloji zengin ortamlarda sorun çözme becerilerindeki cinsiyete dayalı farklılık özellikle yaşı ilerlemiş yetişkinler arasında gözlemlenmektedir. Örneğin 45-65 yaş aralığındakilerde sayısal beceriler alanındaki cinsiyete dayalı farklılık 42 puanken, 16-24 yaş aralığında bu fark 11 puana inmektedir. OECD ortalaması bu yaş grupları için 14 ve 7 puan olarak gözlemlenmektedir.

Cinsiyetle ilgili yeterlilik farklılıkları, Türkiye’deki erkeklerin kadınlara kıyasla eğitime daha iyi erişime sahip olduğunu göstermektedir. Bu durum özellikle yaşı ilerlememiş yetişkinler arasında gözlemlenmektedir. Örneğin, erkekler ve kadınlar arasında eğitime erişimdeki farklılıklar, Türkiye’de 45-65 yaş aralığında sayısal beceriler alanındaki cinsiyete dayalı farklılığın beşte birini açıklamaktadır – bu etki ortalama olarak OECD ülkelerindeki etkinin yaklaşık iki katına karşılık gelmektedir.

Şekil 5 Sözel yeterlilikte sosyo-demografik farklılıkların sentezi

Çeşitli sosyo-demografik gruplar içinde karşıt kategoriler arasında sözel yeterlilik farkları

Notlar: İstatistiksel olarak anlamlı farklar koyu tonlarda işaretlenmiştir. Tahminler, her karşıt kategori için iki ortalama arasındaki farklılıkları gösterir. Farklar: üniversite eksi lise üstünden az (eğitim düzeyi), ebeveynlerden en az bir tanesi üniversiteye katılmış eksi ebeveynlerden hiçbiri lise üstüne katılmamış (ebeveynlerin eğitim düzeyi) ve 25-34 yaşındakiler eksi 55-65 yaşındakiler (yaş).

Kaynak: Yetişkin Becerileri Araştırması (PIAAC) (2012, 2015), Tablolar A3.2(L), A3.5 (L), A3.9 (L), A3.12 (L) ve A3.14 (L) <http://dx.doi.org/10.1787/888933366463>.

Türkiye’de, diğer katılımcı ülkeler ve ekonomilerde de olduğu gibi, yüksek eğitim düzeyinde yetişkinler bilgi işleme becerilerinde daha yetkindir.

Yükseköğrenim düzeyinde eğitim görmüş yetişkinler ile lise üstü eğitim düzeyine sahip olmayanlar arasındaki sözel becerilerde yeterlilik farkında OECD ortalaması 61 puan iken bu oran Türkiye’de 48 puandır. Türkiye ve İtalya’da, eğitim düzeyi ve sözel becerilerde yeterlilik arasındaki ilişki en zayıftır; ama sayısal becerilerde, yükseköğrenim görmüş yetişkinler ile lise üstü eğitime katılmamışlar arasındaki fark OECD ortalaması farkı olan 71 puana yakın olarak 70 puandır. Türkiye’de, yükseköğrenim düzeyinde eğitim görmüş yetişkinler ile lise üstü eğitimden daha düşük eğitim seviyesine sahip yetişkinler arasındaki nispeten küçük sözel beceri yeterlilik farkı, yükseköğrenim mezunlarının düşük yeterliliği ile ilgilidir.

Sözel becerilerde yeterlilikleri en yüksek olanlar genç yetişkinler, en düşük olanlar ise ileri yaştaki yetişkinlerdir.

Ülkelerin ve ekonomilerin çoğunda, yetişkinlerin yeterlilikleri 30 yaş civarında zirve yapmaktadır sonrasında gerilemeye başlamaktadır, 55-65 yaş aralığında ise tüm yaş grupları içerisinde en düşük yeterliliğe ulaşmaktadır. Türkiye bu örüntüden bir miktar sapmaktadır. 16 ve 30 yaşları arasında yeterlilik düz gözlemlenmektedir, sonrasında ise düşmektedir. Bu 16 yaşından sonra örgün eğitime düşük katılım oranını yansıtabilir. (Yetişkin Becerileri Araştırması, Türkiye’de, 16 – 24 yaşları arasındaki her üç kişiden birisinin (%31) eğitimde olmadığını ve lise üstü derecede eğitime katılmadığını açığa çıkarmaktadır). Bu durum ayrıca, zorunlu eğitim sonrası eğitimin kalitesinin zayıf olduğuna da bir işaret olabilir ve işgücü piyasasının özellikleri insanlar iş gücüne ilk girdiklerinde bilgi işleme becerilerini geliştirmede yardımcı olmayabilir. Türkiye’de işlerin çoğunluğu bilgi işleme becerilerinin kullanımına sınırlı talepte bulunan düşük katma değerli sektörlerdir. Sonuç olarak, bu durum kohort etkileri yansıtabilir, PIAAC’a katılan en son kohortun eğitim sisteminin kalitesini anlamlı olarak geliştiren, zorunlu eğitimdeki temel reformlardan etkilenmesi gibi.

OECD tarafından yayınlanan (2016) “Skills Matter: Further Results from the Survey of Adult Skills, Country Note Turkey” dokümanının gayri resmi çevirisidir. Kopyalanamaz ya da ticari amaçlar için kullanılamaz.

OECD'nin Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA) sonuçları, Türkiye'nin geride kalan 10 yıllık sürede 15 yaşındaki öğrencilerin okuma, matematik ve fen bilimlerinde en iyi gelişim sağladığı ülkelerden birisi olduğunu göstermektedir. Bu gelişim büyük ölçüde düşük performans sergileyenlerin oranını azaltmayla başarılmıştır ve ilköğretime katılımı etkileyen anlamlı reformların ve sağlanan eğitimin kalitesinin sonuçlarından birisidir. 1998'de Milli Eğitim Bakanlığı tarafından başlatılan Temel Eğitim Programı (TEP), ilköğretimi yaygınlaştırmayı, eğitimin kalitesini ve öğrenciler genelinde çıktıları geliştirmeyi, performansta cinsiyet farklarını azaltmayı, Avrupa Birliği ile performans göstergelerini uyumlaştırmayı, okul kütüphanelerini geliştirmeyi, kalifiye öğretmenleri istihdam etmeyi sağlamayı, bilgi iletişim teknolojilerini eğitim sistemine entegre etmeyi ve herkese açık okul tabanlı yerel öğrenme merkezleri kurmayı amaçlamaktadır. UNICEF işbirliği ile tasarlanan Ana Uygulama Planı (2001-05) ve Dünya Bankası işbirliğinde Lise Eğitimi Projesi (2006-11) eğitim sisteminde eşitliği ve kaliteyi geliştirmek için çoklu projeler içermektedir. 2010'da pilot çalışması yapılan ve son zamanlarda tüm ilköğretim kurumlarına yayılan ilköğretim Standartları, ilköğretim için kalite standartları tanımlamaktadır, bu standartları gerçekleştirebilmek/başarabilmek için okullara rehberlik yapmaktadır, kendini değerlendiren bir okul sistemi geliştirmektedir ve okullar arasındaki eşitsizliklerin belirlenmesinde yerel ve merkezi otoritelere rehberlik yapmaktadır. TEP ile sunulan temel değişikliklerden bir tanesi zorunlu eğitim kanununu içermektedir. Bu değişiklik ilk olarak 1997/98 eğitim-öğretim yılında uygulanmıştır ve 8 yıllık zorunlu eğitim sisteminden ilk öğrenciler 2003'te mezun olmuştur. Bu programın uygulanmaya başlanmasından beri ilköğretim öğrencileri arasında katılım oranı %85'lerden neredeyse %100'e yükselirken okul öncesi programa katılım oranı %10'dan %25'e yükselmiştir. Ek olarak, sistem 3.5 milyon daha öğrenci içererek genişletilmiştir, ortalama sınıf büyüklüğü yaklaşık 30 öğrenciye indirilmiştir, her öğrenci en az bir yabancı dil öğrenmektedir, her ilköğretim okulunda bilgisayar laboratuvarları kurulmuştur ve 35.000 taşra/kırsal okulunda genel olarak fiziksel koşullar geliştirilmiştir.

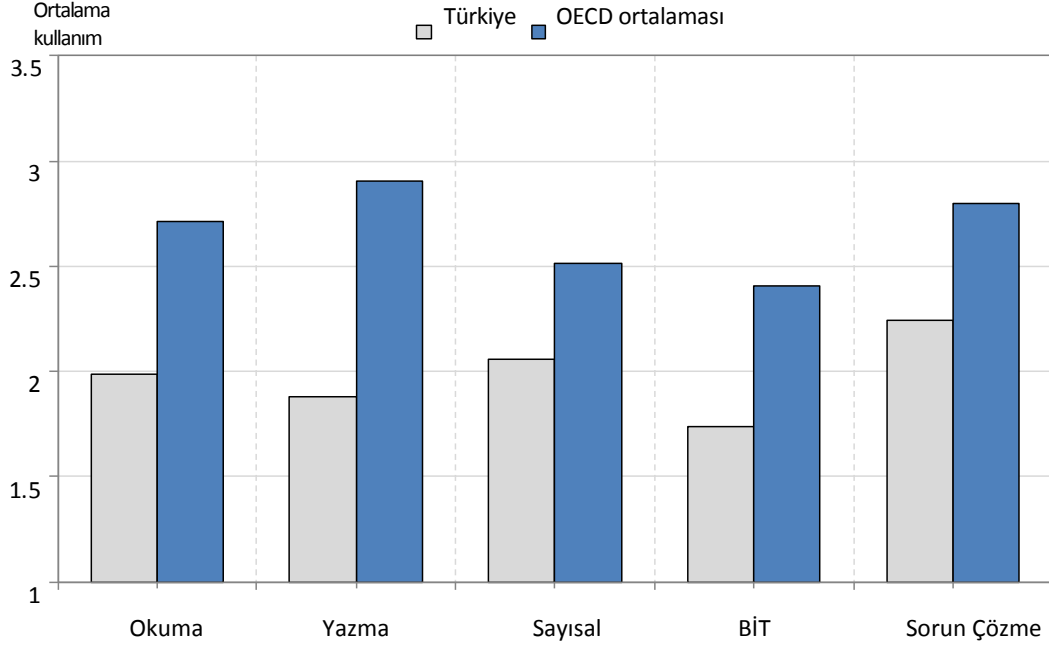
Yetişkin Becerileri Araştırmasından sonuçlar bu değişiklikleri yansıtmaktadır. 16-24 yaşındakilerde Türkiye ve OECD ortalaması arasında sözel beceri yeterlilik farkı diğer tüm yaş gruplarından küçüktür, bu durum zaman içerisinde görece kayda değer bir gelişme olduğunu göstermektedir. 16-24 yaşındakilerin sözel beceri yeterlilik puanları Türkiye'de ortalama 237 puandır, OECD ortalaması olan 275 puanla kıyaslandığında 38 puanlık bir fark vardır. 25-34 yaşındakiler arasındaki fark 44 puandır (234 olan Türkiye ortalama puanı 279 olan OECD ortalama puanı ile karşılaştırıldığında). Fark en çok çalışma çağındaki yetişkinler arasındadır (35-44 yaşındakiler): Türkiye'de yetişkinlerin ortalama puanı 225 iken OECD ortalaması 273 puandır. Türkiye'deki ileri yaştaki yetişkinlerin yeterlilikleri 204 ortalama sözel beceri puanları ile diğer tüm yaş gruplarından daha düşüktür. Yaşa göre yeterlilik farkları sayısal becerilerde daha fazladır. Türkiye'de 16-24 yaşındakilerin puanları OECD ortalamasının 33 puan altındadır (234 puan 267 puan ile karşılaştırılırsa) ve 55-65 yaşındakilerin puanı kendi yaş gruplarındaki OECD ortalamasının 58 puan aşağısındadır (188 puan 246 puan ile karşılaştırılırsa). Türkiye için asıl zorluk ilköğretime yapılan yatırımlardan yararlanmak ve yetişkinlerin ileri eğitime ve iş gücüne geçtiklerinde becerilerini geliştirmelerini ve bunu sürdürmelerini sağlamak olacaktır.

Türkiye'de çalışanlar işte ve günlük yaşamda bilgi işleme becerilerini diğer ülkelerdeki çalışanlardan çok daha az kullanmaktadır.

Araştırma yetişkinlerin işte bilgi işleme becerileri ve çeşitli genel becerileri kullanma sıklığı hakkında bilgi toplamıştır. Türkiye'deki yetişkinlerin işte ve günlük yaşamda okuma, yazma, matematikle çalışma, problem çözme ve bilgisayar kullanım oranları diğer katılımcı OECD ülkelerine göre oldukça düşüktür. Fakat çalışanların sözel becerileri ve işlerinin sözel gereklilikleri arasındaki eşleşme diğer katılımcı OECD ülkelerinde gözlemlenene benzerdir. Türkiye'de çalışanların %13'ü işinin gerektirdiği sözel becerilerden daha yetkinken (becerisi fazla) çalışanların %2.5'i işlerinin gerektirdiği sözel becerilerden daha az yetkindir (becerisi az). OECD ülkeleri ortalamasında sözel becerilerde yetişkinlerin %11'inin becerisi fazla %4'ünün ise becerisi azdır.

Şekil 6 İşte kullanılan bilgi işleme becerileri

Ortalama beceri kullanımı, 16-65 yaş arasındaki çalışan nüfus

Notlar: Okuma, yazma, sayısal ve BİT becerilerin için kullanım göstergesi 1 “hiçbir zaman” ve 5 “her gün” arasındadır. Problem çözme becerilerinin kullanımı cevaplayıcıların “Genellikle iyi bir çözüm bulmanız en az 30 dakika süren daha karmaşık sorunlarla ne sıklıkla karşılaşıyorsunuz?” sorusuna cevaplarına atıfta bulunmaktadır. Olası cevaplar da aynı şekilde 1 “Hiçbir zaman” ve 5 “her gün” arasında değişmektedir.

Kaynak: Yetişkin Becerileri Araştırması (PIAAC) (2012, 2015), Tablo A4.1
(<http://dx.doi.org/10.1787/888933366479>).

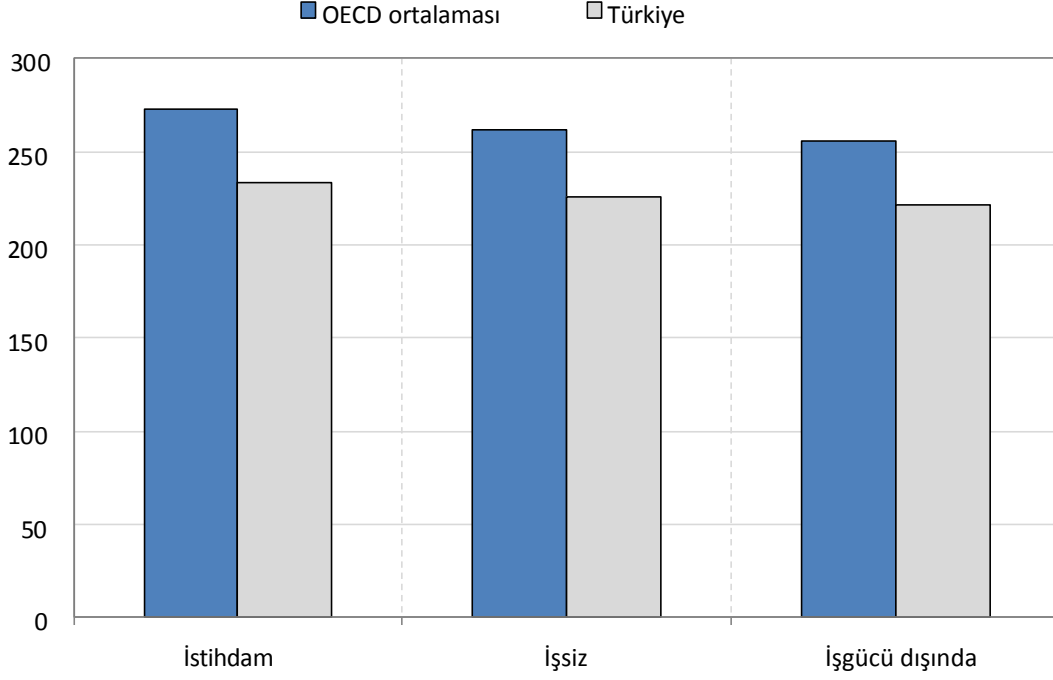
Türkiye’de ne eğitim düzeyi ne de sözel yeterlilikler istihdam piyasası ile ilişkilidir. Ancak, eğitimin ücretlere olan etkisinin, incelenen tüm ülkeler ve ekonomiler arasında en güçlü olduğu ülkelerden biri de Türkiye’dir.

Katılım sağlayan çoğu ülkede/ekonomide, sözel, sayısal ve teknoloji zengin ortamlarda problem çözme konusunda daha yetkin olan yetişkinlerin istihdam piyasasına katılım sağlamaları ve istihdam edilmeleri daha muhtemeldir ve ortalama olarak daha az yetkin olan yetişkinlere göre işsiz kalmaları daha düşük ihtimaldir.

Türkiye’de ne eğitime katılım ne de yeterlilik istihdam durumu ile ilişkilendirilmiştir. Kriz önceki düzeyde bir artış olmasına rağmen, Türkiye’nin istihdam oranı OECD ortalamasının oldukça altında kalmaktadır. Bununla birlikte, Türkiye’de eğitime dönüş oranı yüksektir: okullaşma süresinde 1 standart sapma (yaklaşık 3.4 yıl) artışı ücretlerde %20’lik artış ile ilişkilidir.

Şekil 7 Sözel beceriler ve istihdam durumu

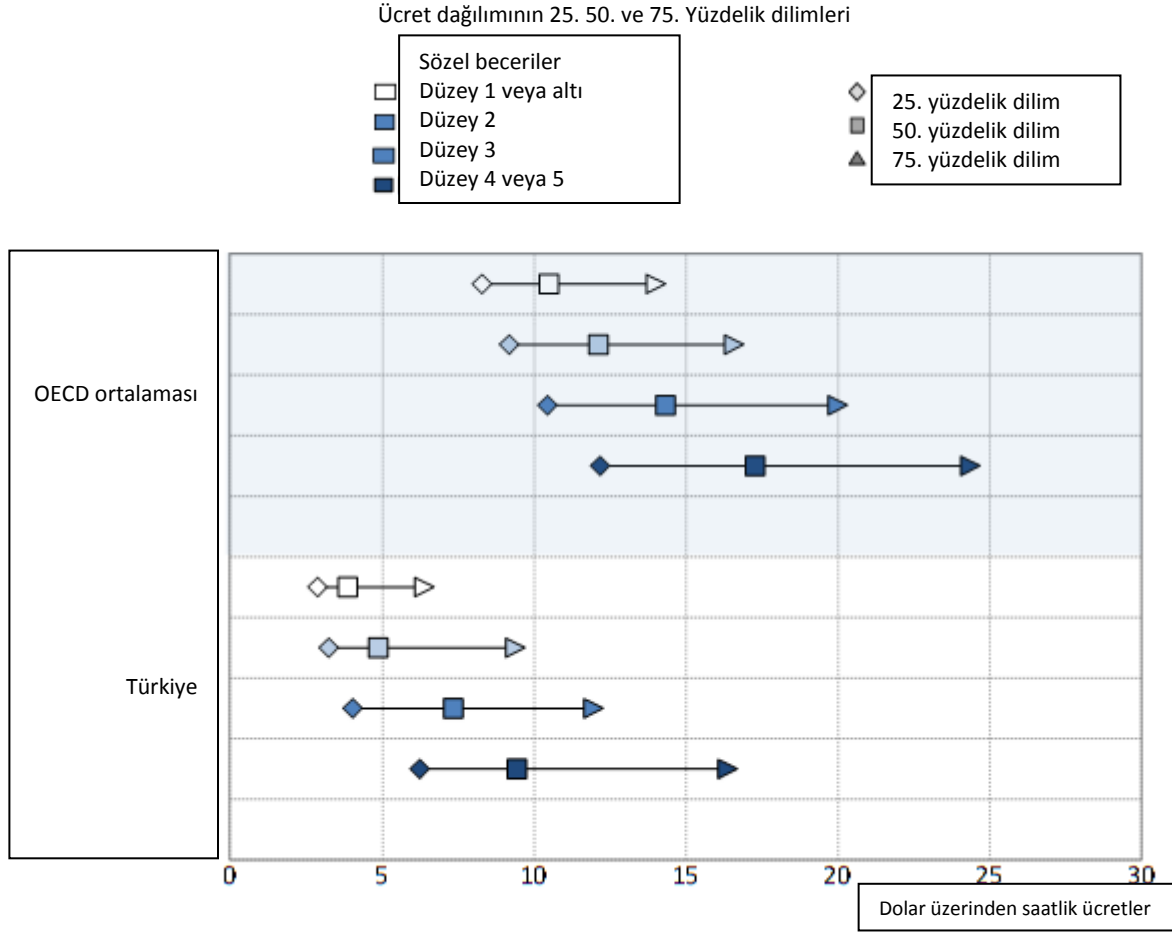
İstihdam durumu bakımından ortalama sözel yeterlilik puanları

Kaynak: Yetişkin Becerileri Araştırması (PIAAC) (2012, 2015), Tablo A5.1
(<http://dx.doi.org/10.1787/888933366489>).

Bilgi işleme becerilerindeki yeterlilik, ücretleri fazlasıyla etkilemektedir. **Türkiye’de sözel becerilerde Düzey 4 veya 5’te değerlendirilen en iyi maaşlı çalışanlar (16 Dolar) Düzey 1 veya daha altında değerlendirilen en iyi maaşlı çalışanlardan (6 Dolar) saat başına 10 Dolar daha fazla kazanmaktadır.** Bununla birlikte benzer yeterlilik düzeylerine sahip yetişkinlerin gelirlerinde büyük farklılıklar bulunmakta ve bu farklılıklar yeterlilik düzeyleri arasındaki ücret dağılımlarında bir çakışmaya neden olmaktadır. Örneğin, Türkiye’de sözel becerilerde Düzey 2 yeterlilikte olan bir yüksek maaşlı çalışan, Düzey 4 veya 5 yeterlilikte olan ortalama maaşlı bir çalışan (9 Dolar) kadar kazanmaktadır. Bu durum, sözel ve sayısal yeterlilikler dışında, işçilerin kazançlarının eğitim, deneyim ve diğer bireysel özellikler gibi diğer birtakım unsurlarla da etkilendiğini işaret etmektedir. Türkiye’deki ortalama ücretliler arasındaki yasal asgari ücretlilerin oranı, 2007’den beri kısmen azalmasına rağmen OECD ülkeleri ile karşılaştırıldığında, en yüksektir. Kayıt dışılığın yüksek bir düzeyde olmasına bağlı olarak tahminler uyumun düşük olabileceğini ve fiilen çalış %50’si kadarına asgari ücret altında ödeme yapıldığını ileri sürmektedir. Asgari ücret düzenlemeleri ve meslekler arası uyum farklılıkları özellikle düşük düzeydeki yeterliliklere sahip olanlar başta olmak üzere bilgi işleme becerilerinde benzer yeterlilik düzeyinde olan bireyler arasında gözlemlenen bazı ücret farklılıklarını da açıklayabilmektedir.

Şekil 8 Sözel yeterlilik düzeyine göre ücretlerin dağılımı

Notlar: Yalnızca işçiler için. Satın alma gücü paritesine uyarlanmış Dolar üzerinden ikramiyeler dâhil saatlik ücretler (2012).

Kaynak: Yetişkin Becerileri Araştırması (PIAAC) (2012, 2015), Tablo5.3 (L) (<http://dx.doi.org/10.1787/888933366489>)

Çoğu ülkede sözel yeterlilikler ve başkalarına karşı güven, siyasi etkinlik, gönüllü faaliyetlere katılım ve kişisel beyana dayalı sağlık gibi ekonomik olmayan bazı çıktılar arasında güçlü ve olumlu bir ilişki bulunmaktadır. Ancak Türkiye’de bu ilişki zayıftır.

Türkiye’de sözel becerilerde Düzey 4 veya 5’te değerlendirilen yetişkinlerin (%29 olan OECD ortalaması ile karşılaştırıldığında %19) diğerlerine güvenme ihtimali Düzey 1 veya altında değerlendirilen yetişkinlere göre (%13 olan OECD ortalaması ile karşılaştırıldığında %12) daha yüksektir.

Benzer biçimde, yüksek düzeyde yeterliliğe sahip yetişkinlerin (%91 olan OECD ortalaması ile karşılaştırıldığında %85) iyiden mükemmele doğru sağlık bildiriminde bulunması ihtimali Düzey 1 veya altında değerlendirilen yetişkinlere göre (%69 olan OECD ortalaması ile karşılaştırıldığında %67) daha yüksektir.

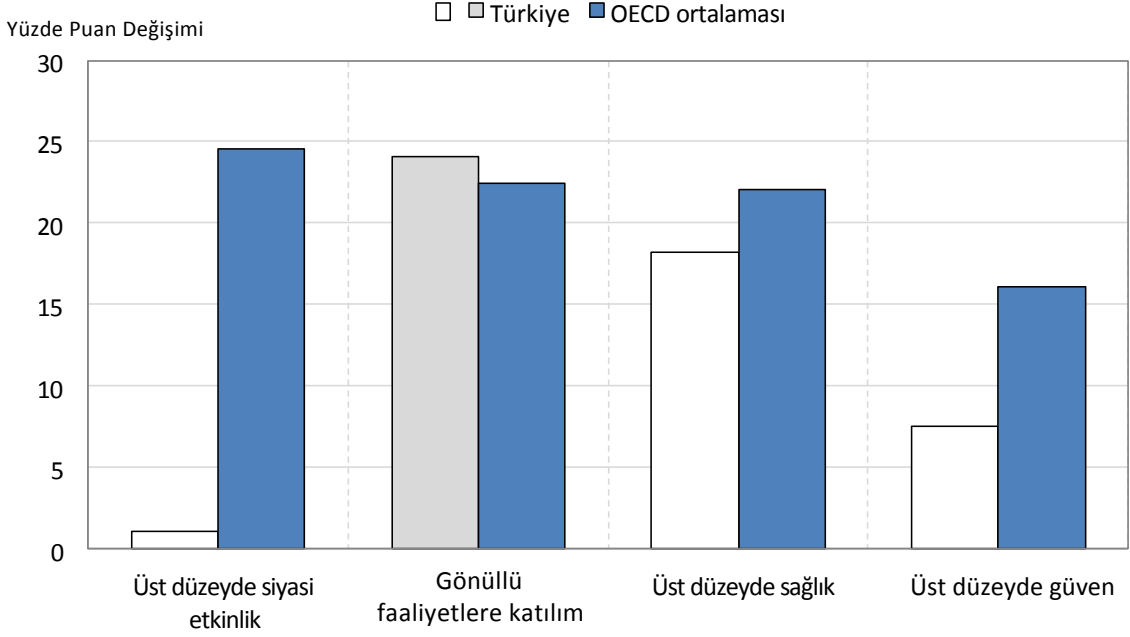
OECD ülkelerinin ortalamasına oranla Türkiye’de yetişkinlerin küçük bir oranı gönüllü faaliyetlere katılım sağlamaktadır.) Yüksek düzeyde yeterliliğe sahip yetişkinlerin %40’ı (OECD ortalaması % 45) ve düşük düzeyde yeterliliğe sahip yetişkinlerin % 16’sı (OECD ortalaması % 23) gönüllü faaliyetlere katılım sağlamaktadır.

Çoğu ülkede, yüksek düzeyde yeterliliğe sahip yetişkinlerin siyasi süreçte bir etkileri (siyasi etkinlik) olduğunu bildirmesi ihtimali daha yüksektir. OECD ülkeleri ortalamasında, sözel becerilerde Düzey 4 veya 5’te değerlendirilen yetişkinlerin %48’i buna inanırken Düzey 1 ve altında değerlendirilenlerin yalnızca %23’ü buna inanmaktadır. Türkiye’de yeterlilik düzeyleri arasında düşük ve kabaca aynı oranlar söz konusudur: Sözel becerilerde Düzey 4 veya 5’teki yetişkinlerin %24’ü ve Düzey 1 veya altı yetişkinlerin %23’ü siyasi sürece bir etkisi olduğuna inanmaktadır.

OECD tarafından yayınlanan (2016) “Skills Matter: Further Results from the Survey of Adult Skills, Country Note Turkey” dokümanının gayri resmi çevirisidir. Kopyalanamaz ya da ticari amaçlar için kullanılamaz.

Şekil 9 Sözel yeterlilikler ve olumlu sosyal sonuçlar

Üst düzeyde güven duyma ve siyasi etkinlik, iyiden mükemmele doğru sağlık veya gönüllü faaliyetlere katılımı bildiren yüksek yeterlilikteki (Düzey 4 veya 5) yetişkinlerin yüzdesi ile düşük yeterlilikteki (Düzey 1 veya altı) yetişkinlerin yüzdesi arasındaki farklılıklar

Not: İstatistiki olarak belirgin olan farklılıklar daha koyu bir tonda işaretlenmiştir.

Kaynak: Yetişkin Becerileri Araştırması (PIAAC) Tablo A5.14(L) (<http://dx.doi.org/10.1787/888933366489>)

Yetişkin Becerileri Araştırması (PIAAC) hakkındaki temel bilgiler

Neyi değerlendirir

- Yetişkin Becerileri Araştırması (PIAAC), 16 yaş ve daha büyük yetişkinlerin sözel, sayısal ve teknoloji zengin ortamda problem çözme becerilerini değerlendirir. Bu beceriler, pek çok sosyal ve çalışma bağlamlarında yetişkinler için önemli olan ve işgücü piyasasına, eğitim ve öğretime ve sosyal ve sivil yaşama tamamen entegre olmak ve katılmak için gerekli “temel bilgi işleme yeterlilikleridir”.
- Buna ek olarak araştırma, cevaplayıcıların okuma ve sayısal beceriyle ilişkili faaliyetleri, işte ve günlük yaşamda bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımı ve işlerinde gerekli olan başkalarıyla iş birliği yapma ve zamanını düzenleme gibi birtakım genel becerilere ilişkin bir dizi bilgi toplar. Cevaplayıcılara aynı zamanda becerilerinin ve niteliklerinin işlerinin gereklerine uyup uymadığı ve işlerinin temel yönleri hakkında özerkliğe sahip olup olmadığı da sorulmaktadır.

Yöntemler

- Yetişkin Becerileri Araştırmasında iki tur düzenlenerek veri toplanmıştır.
- İlk Turda 24 ülkede ve ulus altı bölgede 16-65 yaş arası yaklaşık 166,000 yetişkin ile anket yapılmıştır: Bunlar; Avustralya, Avusturya, Belçika, Kanada, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi*, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Almanya, İrlanda, İtalya, Japonya, Güney Kore, Hollanda, Norveç, Polonya, Rusya Federasyonu**, Slovakya, İspanya, İsveç, Birleşik Krallık ve Amerika Birleşik Devletleri’dir. Üç ülke haricinde veriler bütün ülke nüfusundan toplanmıştır. Veriler Belçika’da Flaman bölgesinden, Birleşik Krallık’ta İngiltere ve Kuzey İrlanda’dan toplanmıştır, (veriler İngiltere ve Kuzey İrlanda için ayrı ayrı raporlanmıştır). Rusya Federasyonunda ise Moskova belediye mücavir alanı kapsam dışında tutulmuştur.
- Yetişkin Becerileri Araştırması 1. Turu için veri toplama, katılımcı ülkelerin çoğunda 1 Ağustos 2011 ile 31 Mart 2012 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Kanada’da veri toplama Kasım 2011’den Haziran 2012’ye kadar gerçekleştirilirken, Fransa’da Eylül-Kasım 2012 döneminde veri toplanmıştır.
- Dokuz ülke İkinci Tur değerlendirmesine katılmıştır: Şili, Yunanistan, Endonezya, İsrail, Litvanya, Yeni Zelanda, Singapur, Slovenya ve Türkiye. Toplamda 50,250 yetişkine anket yapılmıştır. Endonezya haricinde bütün ülkelerde nüfusun tamamı dâhil edilmiştir. Endonezya’da veri sadece Cakarta belediye bölgesinden toplanmıştır.
- Yetişkin Becerileri Araştırması İkinci Turunda veri toplama işlemi Nisan 2014 ile Mart 2015’in sonu arasında yapılmıştır. Saha çalışması süresi ülkelerin durumuna göre 100 ile 330 gündür.
- Değerlendirme dili, her katılımcı ülkenin resmi dili veya dilleridir. Bazı ülkelerde değerlendirme yaygın olarak konuşulan azınlık veya bölgesel dillerde de yapılmıştır.
- Araştırmanın hedef kitlesi, uyruk, vatandaşlık ve dil durumuna bakılmaksızın, veri toplama anında ülkede yaşayan, 16-65 yaş arası kurumsal olmayan nüfustur. Tamamlanan ulusal örneklem minimum yaklaşık 4000 kişiyle maksimum yaklaşık 27,300 kişi arasındadır.
- Anket, genellikle cevaplayıcının evinde eğitimli anketörlerin gözetimi altında uygulanmıştır. Arka plan anketini tamamlamak için gereken süre 30 ile 45 dakika arasında değişmiştir.

- Cevaplayıcı, arka plan anket formunu cevapladıktan sonra, bilgisayar becerilerine bağlı olarak değerlendirmeyi ya bir dizüstü bilgisayarda ya da basılı test kitapçıkları kullanarak kâğıt üzerinde tamamlamıştır. Cevaplayıcılar değerlendirmeyi tamamlamak için gerektiği kadar süre kullanabilmiştir. Cevaplayıcıların bilişsel değerlendirmeyi tamamlaması ortalama olarak 50 dakika sürmüştür.
- Araştırmanın 1. ve 2. Turlarında aynı araçlar kullanılmıştır. Bunun tek istisnası Cakarta (Endonezya)'dır; sadece basılı test kitapçıkları kullanılmış ve diğer ülkelerde kullanılan basılı test araçlarına ilave test araçları eklenmiştir.

1. ve 2. Tur'da ülkeler/ekonomilerin sonuçlarını karşılaştırma

Araştırmanın 1. ve 2. turunda aynı veri toplama araçları ve yöntem kullanılmıştır. Tek fark 1. ve 2. Turda veri toplama üç yıl aradan sonra gerçekleştirilmiştir. Her iki tur için referans alınan tarihlerin 1. tur ülkeleri/ekonomilerindeki yetişkin nüfusun yetkinliği ile 2. tur ülkeleri/ekonomilerindeki yetişkin nüfusun yetkinlikleri karşılaştırıldığında çalışma üzerinde bir etkide bulunması mümkün değildir. Ancak, iki turda verilerin farklı ekonomik dönemlerde toplanmış olması; özellikle iki tura da katılan ülkeler/ekonomilerde yetkinlik, işgücü piyasası çıktıları ve iş özellikleri arasındaki ilişkilerde bazı etkileri gözlemlenebilir.

Notlar

* 4. sayfadaki 1. nota bakınız.

** Rusya Federasyonu'na ilişkin veriler geçici niteliktedir ve değişebilir. Rusya Federasyonu örnekleminin Moskova belediye alanı nüfusunu içermediği not edilmelidir. Bu nedenle, yayımlanan veriler Rusya'da yerleşik 16-65 yaş aralığındaki nüfusun tamamını değil, Moskova belediye alanında yerleşik nüfus hariç Rusya nüfusunu temsil etmektedir.

Rusya Federasyonu ve diğer ülkelerin verilerine ilişkin ayrıntılı bilgiler, Yetişkin Becerileri Araştırması Teknik Raporu'nda (OECD, yayımlanacak) mevcuttur.

Kaynaklar ve detaylı okumalar

OECD (forthcoming), *Technical Report of the Survey of Adult Skills, Second Edition*.

OECD (2016a), *Skills Matter: Further Results from the Survey of Adult Skills*, OECD Skills Studies, OECD Publishing, Paris, <http://dx.doi.org/10.1787/9789264258051-en>.

OECD (2016b), *The Survey of Adult Skills: Reader's Companion, Second Edition*, OECD Skills Studies, OECD Publishing, Paris, <http://dx.doi.org/10.1787/9789264258075-en>.

OECD (2016c), *Survey of Adult Skills (PIAAC) (Database 2012, 2015)*, www.oecd.org/site/piaac/publicdataandanalysis.htm.

Bu çalışma, OECD Genel Sekreteri'nin sorumluluğu altında yayımlanmıştır. Burada ifade edilen görüşler ve ileri sürülen argümanlar, Örgüt'ün ya da üye ülkelerin hükümetlerinin resmi görüşlerini yansıtmamaktadır.

Bu doküman ve burada yer alan hiçbir harita, herhangi bir toprağın statüsüne veya üzerindeki egemenlik haklarına, uluslararası sınırlara ve herhangi bir toprak, şehir veya alanın adına hâlel getirmez.

OECD içeriğini kendi kullanımınız için kopyalayabilir, indirebilir veya yazılı hale getirebilirsiniz; kaynak ve teklif hakkı sahibi olarak OECD'yi zikretmek suretiyle, OECD yayınları, veri tabanları ve çoklu ortam ürünlerinden alınmış parçaları kendi doküman, sunum, blog, İnternet sayfası ve öğretim materyalinde kullanabilirsiniz. Halka açık veya ticari kullanım ve çeviri hakları için tüm talepler rights@oecd.org adresine yöneltilmelidir. Bu materyalin halka açık veya ticari kullanım amacıyla bazı bölümlerini fotokopi etme izni için talepler doğrudan info@copyright.com adresindeki Copyright Clearance Center (CCC)'ne veya contact@cfcopies.com adresindeki Centre français d'exploitation du droit de copie (CFC)'ne yöneltilmelidir.

Sözel ve sayısal becerilerde yeterlilik düzeyleri tanımlamaları

Düzyey	Puan aralığı	Sözel beceri	Sayısal beceri
1. Düzeyin altı	176 puanın altı	Bu düzeydeki görevler cevaplayıcının aşına oldukları konularda kısa metinler okuyarak belirli tek bir bilginin yerini tespit etmelerini gerektirmektedir. Metinde nadiren birbiriyle çatışan bilgiler bulunmaktadır. Yalnızca temel bir kelime dağarcığı gerekmektedir ve okuyucunun cümlelerin veya paragrafların yapısını anlaması veya metnin diğer özelliklerinden faydalanması gerekmemektedir.	Bu düzeydeki görevler cevaplayıcının tamsayılar veya para ile sayma, sıralama ve temel aritmetik işlemleri yapma veya yaygın ifadelerin tanınması gibi basit işlemleri gerçekleştirmelerini gerektirir.
1	176 (dâhil) – 226 (hariç) puan	Bu düzeydeki görevler, cevaplayıcının nispeten kısa dijital veya basılı metinleri okuyarak soruda veya yönergede verilen bilginin birebir aynısı veya eş anlamlısı olan tek bir bilginin yerini tespit etmelerini gerektirmektedir. Cevaplayıcının cümlelerin anlamını belirleyen temel kelimeleri anlamak ve metin paragraflarını okumak için gereken bilgi ve beceriye sahip olması beklenir.	Bu düzeydeki görevler katılımcının matematiksel içeriğin açık olduğu yaygın, somut bağlamlarda temel matematiksel süreçleri yürütmesini gerektirir. Görevler genellikle sayma, sıralama, temel aritmetik işlemleri yapma, basit veya yaygın grafiksel veya mekânsal ifadelerdeki unsurları bulma ve tanımlama gibi tek aşamalı veya basit süreçleri gerektirir.
2	226 (dâhil) – 276 (hariç) puan	Bu düzeydeki görevler cevaplayıcının dijital veya basılı formattaki metinler ile bilgi arasında eşleştirme yapmasını gerektirir ve metnin başka kelimelerle açıklanmasını ve düşük düzeyde çıkarımlar yapılmasını gerektirebilir.	Bu düzeydeki görevler tamsayılar ve yaygın kullanılan ondalıklar, yüzdeler ve kesirlerle hesaplama yapma, basit ölçüm ve mekânsal ifade, tahmin ile metinlerde, tablolarda ve grafiklerde yer alan nispeten basit veri ve istatistiklerin yorumlanması gibi iki veya daha fazla aşamanın veya sürecin uygulanmasını gerektirir.
3	276 (dâhil) – 326 (hariç) puan	Bu düzeydeki metinler genellikle ağır veya uzundur. Metni ve edebi yapıları anlama, karmaşık dijital metinlerde dolaşabilme görevlerinin tamamlanmasını gerektirir.	Bu düzeydeki görevler sayı algısı ve mekânsal algının uygulanmasını, sözlü veya sayısal biçimde ifade edilen matematiksel ilişkiler, örüntüler ve oranları tanıma ve bunlarla çalışmayı, metinler, tablolar ve grafiklerdeki verileri ve istatistiklerin yorumunu gerektirir.
4	326 (dâhil) – 376 (hariç) puan	Bu düzeydeki görevler genellikle cevaplayıcının karmaşık veya uzun metinlerdeki bilgileri birleştirmek, yorumlamak veya sentezlemek amacıyla çok aşamalı işlemler yapmasını gerektirir. Görevlerin çoğu, kolayca göze çarpmayan bulgu iddialarının veya ikna edici söylem ilişkilerinin yorumlanması veya değerlendirilmesi amacıyla metinde yer alan belirli, merkezi olmayan bir veya birden fazla görüşün tanımlanmasını ve anlaşılmasını gerektirir.	Bu düzeydeki görevler sayılar ve verilere; istatistiklere ve olasılığa; mekânsal ilişkilere ve değişimlere, oranlara ve formüllere ilişkin analiz ve daha karmaşık akıl yürütme süreçleri gerektirir. Görevler aynı zamanda argümanların anlaşılmasını veya cevaplar veya seçimler için daha iyi gerekçelendirilmiş açıklamaların iletilmesini gerektirebilir.
5	376 puan ve üzeri	Bu düzeyde, görevler cevaplayıcının çok sayıda ağır metinden bilgi bulmasını ve bu bilgileri bir araya getirmesini; benzer ve karşıt görüşlerden veya bakış açılarından sentezler oluşturmasını veya argümanlara dayalı bulguları değerlendirmesini gerektirebilir. Görevler genellikle cevaplayıcının kolayca göze çarpmayan, edebi ipuçlarının farkında olmalarını ve ileri düzeyde çıkarımlar yapmalarını veya uzmanlaşmış arka plan bilgilerine sahip olmalarını gerektirir.	Katılımcıların ciddi anlamda çeviri veya yorumun gerektiği durumlarda farklı türlerdeki matematiksel bilgiyi birleştirmesi, çıkarımlarda bulunması, matematiksel argüman veya modeller geliştirmesi veya bunlarla çalışması, çözümler veya seçimleri gerekçelendirmesi, değerlendirmesi ve bunlar üzerinde eleştirel biçimde düşünmesi gerekebilir.

Teknoloji zengin ortamda problem çözme yeterlilik düzeyleri tanımlamaları

Düzyey	Puan aralığı	Yeterlilik düzeylerine göre başarıyla tamamlanan görev türleri
Hiç bilgisayar deneyimi olmayan	Geçerli değil	Bu kategorideki yetişkinler hiçbir bilgisayar deneyimleri olmadığını ifade etmiş, dolayısıyla bilgisayar tabanlı değerlendirmeye katılmamış; ancak değerlendirmenin teknoloji zengin ortamda problem çözme becerileri bölümünü içermeyen basılı sürümüne katılmışlardır.
BİT temel değerlendirilmesinde başarısız	Geçerli değil	Bu kategorideki yetişkinler bilgisayar kullanımı konusunda deneyime sahiptir ancak bilgisayar tabanlı değerlendirmeye katılabilmek için gerekli olan fare kullanma veya bir internet sayfasını yukarıya doğru kaydırma gibi temel BİT becerilerini ölçen BİT temel testinde başarısız olmuşlardır. Dolayısıyla, bilgisayar tabanlı değerlendirmeye katılmamışlar, ancak değerlendirmenin teknoloji zengin ortamda problem çözme becerileri bölümünü içermeyen basılı sürümüne katılmışlardır.
Bilgisayar tabanlı değerlendirmeye katılmamayı “tercih eden”	Geçerli değil	Bu kategorideki yetişkinler, önceden bilgisayar kullanıma konusunda deneyim sahibi olduklarını belirtmiş oldukları halde, BİT temel testine katılmaksızın basılı değerlendirmeye katılmayı tercih etmişlerdir. Bu kişiler de bilgisayar tabanlı değerlendirmeye katılmamış; ancak değerlendirmenin teknoloji zengin ortamda problem çözme becerileri bölümünü içermeyen kâğıt tabanlı sürümüne katılmışlardır.
1.Düzeyin altı	241 puanın altı	Bu düzeydeki görevler, kategorik veya çıkarımsal bir muhakeme veya bilginin dönüştürülmesini gerektirmeksizin, açıkça belli olan tek bir kriterin karşılanması için, bir genel ara yüz içinde yer alan tek bir işlevin kullanılmasını içeren iyi tanımlanmış problemlere dayanmaktadır. Az sayıda aşama gereklidir ve bir alt-hedef oluşturulması gerekmemektedir.
1	241 (dâhil) – 291 (hariç) puan	Bu düzeydeki görevler, tipik olarak e-posta yazılımı veya bir internet tarayıcısı gibi yaygın olarak kullanılabilen ve aşına olunan teknoloji uygulamalarının kullanımını gerektirir. Problemi çözmek amacıyla gereken bilgilere veya komutlara ulaşmak için çok az gezinim gerekmemekte veya hiç gerekmemektedir. Görevler az sayıda aşama ve asgari sayıda operatör içerir. Yalnızca soruların kategorilere ayrılması gibi basit muhakeme yöntemleri gereklidir; bilgilerin karşılaştırılması veya birleştirilmesi gerekmez.
2	291 (dâhil) – 341 (hariç) puan	Bu düzeydeki görevler, tipik olarak hem genel hem de daha özel teknoloji uygulamalarının kullanımını gerektirir. Örneğin, cevaplayıcının özgün bir çevrimiçi formdan faydalanması gerekebilir. Problemin çözülmesi için sayfalar ve uygulamalar arasında bir miktar gezinme gereklidir. Görev çok sayıda aşama ve operatör içerebilir. Yerine getirilmesi gereken kriterler açıkça belli olsa da, problemin hedefinin cevaplayıcı tarafından tanımlanması gerekebilir.
3	341 puan ve üzeri	Bu düzeydeki görevler, tipik olarak hem genel hem de daha özel teknoloji uygulamalarının kullanımını gerektirir. Problemin çözülmesi için sayfalar ve uygulamalar arasında bir miktar gezinme gereklidir. Görev çok sayıda aşama ve operatör içerebilir. Problemin amacının katılımcı tarafından tanımlanması gerekebilir ve yerine getirilmesi gereken kriterler açık olabilir veya olmayabilir. Birleştirme ve çıkarımsal muhakeme büyük ölçüde gerekli olabilir.

İletişim:

Andreas Schleicher
Director
Directorate for Education and Skills
E-posta: Andreas.SCHLEICHER@oecd.org
Telefon: +33 6 07 38 54 64

Stefano Scarpetta
Director
Directorate for Employment Labour and Social Affairs
E-posta: Stefano.SCARPETTA@oecd.org
Telefon: +33 1 45 24 19 88

Francesca Borgonovi
Analyst, Skills Beyond School Division,
Directorate for Education and Skills
E-posta: Francesca.BORGONOV@oecd.org
Telefon: +33 1 45 24 17 06

**Yetişkin Becerileri Araştırması (PIAAC) hakkında daha fazla bilgi
için bakınız:**

www.oecd.org/site/piaac

OECD tarafından aşağıdaki orjinal başlıkla İngilizce yayınlanmıştır:
OECD (2016), *Skills Matter: Further Results from the Survey of Adult Skills*,
Country Note Turkey, <http://www.oecd.org/skills/piaac/>

© 2016 Türkçe edisyon için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı